

Áp thấp nhiệt đới ở Thuận Hải

KS. NGUYỄN NGỌC HUÂN

Dài KTTV tỉnh Thuận Hải

Ngày 16-III-1991, một áp thấp nhiệt đới (ATND) đổ bộ vào khu vực tỉnh Thuận Hải. Từ sau giải phóng đến nay đây là lần thứ 2 (vào tháng III) ATND đổ bộ vào khu vực này sau đợt ATND ngày 25, 26-III-1982.

Trong điều kiện còn rất hạn chế về dự báo ATND và bão, trong bài này chỉ nêu tình hình diễn biến ATND từ 15 - 17-III-1991 và ảnh hưởng của nó đối với khu vực tỉnh Thuận Hải, để rút kinh nghiệm cho công tác dự báo ATND và phòng chống, giảm bớt những thiệt hại do chúng gây nên.

1. Diễn biến của ATND

Sáng 15-III-1991 một vùng ATND xuất hiện ở nam biển Đông (phía bắc quần đảo Trường Sa), lúc 7h ATND có vị trí ở vào khoảng 10,6° vĩ bắc, 114,6° kinh đông. Sức gió mạnh nhất vùng gần tâm đạt cấp 6-7, ATND di chuyển chủ yếu theo hướng giữa tây tây bắc và tây bắc với tốc độ khoảng 20 - 25 km/h. Hồi 19h ngày 15-III, ATND có vị trí ở khoảng 11,7°B - 111,7°Đ, do ảnh hưởng của không khí lạnh, ATND di chuyển chậm lại theo hướng tây, sáng 16-III, ATND đã đi vào vùng biển nam Khánh Hòa, bắc Thuận Hải và suy yếu dần.

Đây là một vùng ATND khá đặc biệt xuất hiện trong mùa khô, tương tự như trường hợp ATND ngày 25 - 26-III-1982 đổ bộ vào Thuận Hải. Do ATND xuất hiện ngay trên biển Đông, di chuyển tương đối nhanh, tuy sức gió vùng gần tâm không mạnh, chỉ đạt cấp 6 - 7, song đã gây một đợt mưa ở hầu hết các nơi trong toàn tỉnh Thuận Hải. Riêng khu vực phía bắc tỉnh đã có mưa vừa đến mưa to, mưa tập trung trong 2 ngày 16 và 17 tháng III.

2. Diễn biến mưa lũ

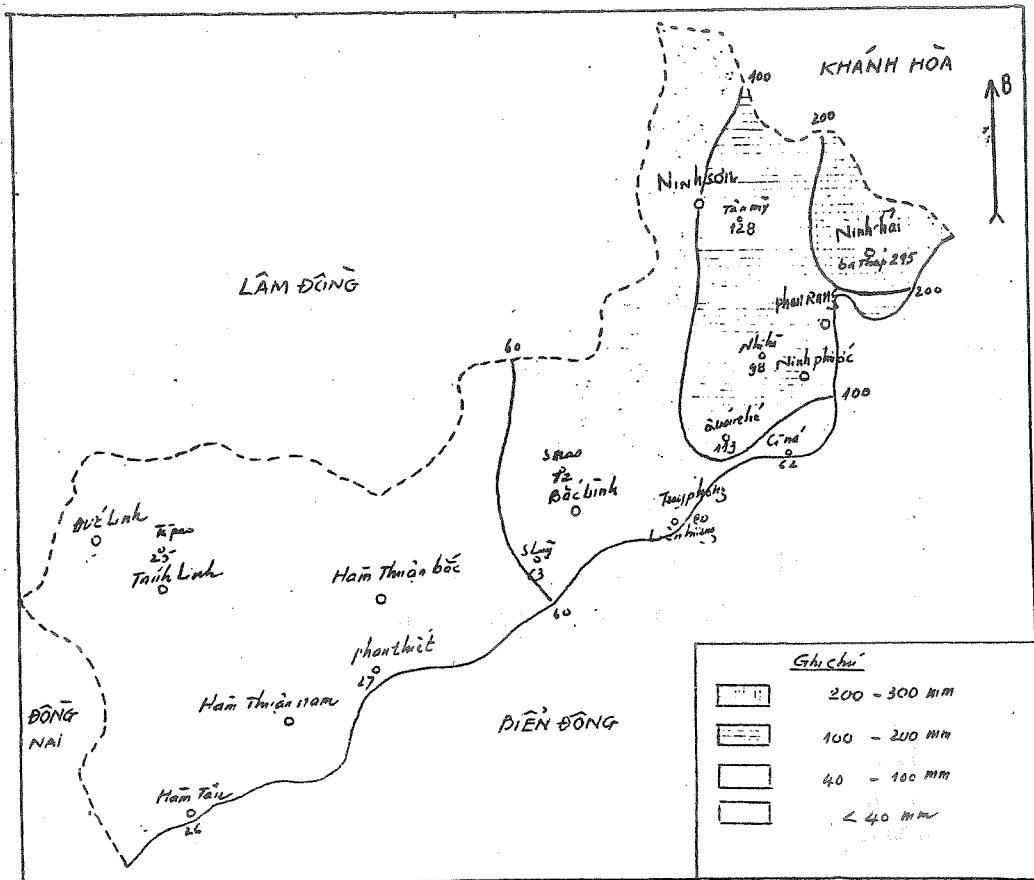
Tổng lượng mưa trong 3 ngày từ 15 - 17-III ở một số nơi như sau: Nha Trang: 258mm, Ba Tháp: 294mm (riêng ngày 16-III mưa 288,4mm), Tây Mỹ: 128mm, Cà Ná: 62mm, Quán Thê: 113mm, sông Mao: 72mm, sông Lũy: 63mm, Phan Thiết: 27mm, Hàm Tân: 26mm, Tà Bao: 25mm, La Ngàu: 32mm.

Mưa với cường độ lớn, tập trung trong thời gian ngắn đã gây lũ lớn trên sông Cái Phan Rang. Mực nước tại Tân Mỹ (cách Phan Rang 27-km về phía thượng lưu) là 39,41m, vượt báo động cấp 3 là 0,91m xảy ra lúc 3 giờ ngày 17-III. Mưa lớn đã gây ngập úng nghiêm trọng ở các huyện Ninh Hải, Ninh Phước và thị xã Phan Rang - Tháp Chàm.

3. Một số tình hình thiệt hại

Áp thấp nhiệt đới đã gây thiệt hại đáng kể ở khu vực phía bắc tỉnh Thuận Hải. Đây là vùng trọng điểm sản xuất lúa và cây lương thực thực phẩm như hành, tỏi, nho, ngô... đặc biệt là vùng nuôi tôm xuất khẩu của tỉnh mới được hình thành và phát triển. Ước tính tổng thiệt hại khoảng 3 tỷ đồng.

- Về nông nghiệp: tổng diện tích nông nghiệp bị ngập khoảng 735 ha, trong đó lúa bị hư hại từ 30 - 50% là 615 ha, mất trắng 5 ha tập trung chủ yếu ở huyện Ninh Phước. Ngô bị thiệt hại

Bản đồ phân bố tổng lượng mưa từ 15 - 17-III-1991 tỉnh Thuận Hải

khoảng 100 ha, 600 tấn thuốc lá bị ướt, hành tỏi bị nước cuốn trôi khoảng 20 ha, nho trái bị hư hại khoảng 100 tấn.

- Về giao thông, thủy lợi: hư hỏng nặng 20 km đường liên huyện, một cầu bị sập, 10 km kênh mương bị sạt lở nghiêm trọng, nước cuốn trôi khoảng 5000 m³ đất đá, bê tông.

- Về thủy sản: riêng về nuôi tôm xuất khẩu đã bị thiệt hại rất lớn, công trình địa nuôi tôm bị phá hủy, nước cuốn trôi 80 ha địa nuôi tôm, 8 cống điều tiết nước bị hư hỏng nặng, mất hơn 200 vạn con tôm giống và tôm thịt sắp thu hoạch, trị giá thiệt hại trên 800 triệu đồng.

- Về dân sinh kinh tế: ngập và sập 51 căn nhà tranh, cuốn trôi nhiều tài sản thóc lúa, gia súc của nhân dân. Các cơ sở sản xuất muối dân dụng và muối công nghiệp phải ngừng sản xuất, hàng trăm ngàn tấn muối bị hư hại.

4. Kết luận

Hiện tượng ATND xảy ra trong mùa khô ở Thuận Hải là một hiện tượng khí tượng nguy hiểm đã gây thiệt hại đáng kể về tài sản của Nhà nước và nhân dân. Vấn đề nêu lên ở đây là không chủ quan về diễn biến thời tiết trong mùa khô, có biện pháp dự báo thông báo kịp thời, quan tâm đến việc phòng chống để giảm bớt những thiệt hại do ATND gây ra.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Báo cáo về tình hình KTTV nguy hiểm tháng III-1991 của Đài KTTV tỉnh Thuận Hải.
 2. Báo cáo về tình hình thiệt hại do ATND tháng III-1991 gây ra (Ban chỉ huy CLCB tỉnh Thuận Hải)
 3. Báo cáo tình hình thiệt hại về nuôi tôm xuất khẩu của Hội nuôi tôm xuất khẩu tỉnh Thuận Hải tháng III-1991.
-

Hiệu quả kinh tế - xã hội của thông tin khí tượng thủy văn

Sự lan truyền của sâu bệnh ở cây trồng là do ảnh hưởng của thời tiết. Chống sâu bệnh cho cây trồng tốn khá nhiều tiền và hóa chất.

Ở CHLB Đức đã sử dụng thông tin khí tượng thích hợp trong phòng chống sâu bệnh cho cây trồng, tiết kiệm hàng năm trung bình 34,7 triệu mác (khoảng 160 tỉ đồng Việt Nam).

Nhờ sử dụng thông tin về lượng mưa, CHLB Đức đã tiết kiệm một khoảng tiền lớn bằng cách giảm tưới cho 320 nghìn ha đất trồng.

Ở Ca-na-đa, nhờ sử dụng dự báo KTTV hạn ngắn đã đem lại lợi ích kinh tế cho các lĩnh vực chủ yếu: nông nghiệp: 600 triệu đô-la/năm, du lịch: 400 triệu đô-la/năm, xây dựng: 200 triệu đô-la/năm, các lĩnh vực khác: 300 triệu đô-la/năm.

Do hiệu quả kinh tế của thông tin KTTV trong lĩnh vực kinh tế quốc dân như vậy, ở Niu Di-lân đã lập Phòng nghiên cứu thị trường trong cơ quan KTTV.

Theo tạp chí KTTV Liên Xô

số 8-1990